

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VII., Csömöri-út 28. szám (Garai-bazár),
ahová minden levél és küldemény címzendő.

Megjelenik
minden héten
pénteken.

Előfizetési árak:
Egy óra 40 (80 fillér) | Félévre 2.40 (4.80 Kor.)
Negyedévre 1.20 (2.40 „ | Egyes szám 20 fillér.

Piski cárja.

Amit lapunk mult számában a műhelyfőnökről irtunk, annak egy részét váratlanul gyorsan és szomorú határozottsággal erősítik meg az események. Azt a részét ugyanis, ahol kifejtettük, hogy vannak egyes műhelyfőnökök, akik egyenesen rákényszerítenek bennünket arra a fölötte kellemetlen kötelességünk teljesítésére, hogy a nagy nyilvánosság előtt védjük meg a vasuti munkások jogait és szabadságát az ő tulkapásaikkal szemben.

Meskó piskii műhelyfőnök az, aki kemény bírálatra készlet bennünket. Az a helyzet, amiben a piskii Máv. műhely munkásai élnek, valósággal szégyenfolkja a Mávnak. Mintha Szibériában élnének és holtig tartó száműzetésre volnának ítélve, úgy el vannak zárva a külvilágtól. Teljességgel ugy fest a piskii műhely és a mellette épült munkástelep, mintha fegyencek kolóniája volna.

Meskó műhelyfőnök ur pedig nemcsak korlátlanul uralkodó cárja ennek a rab-birodalomnak, de egyszersmind porkolábja is.

Nehogy a leghalványabb árnyéka is érjen bennünket annak a gyanunak, mintha célzatosan tuloznánk vagy szándékosan sötét színekkel festenénk, minden kritika helyett egy pár *tényt* említünk föl.

I. A műhely egyik munkása, Boross Lajos a lakására címzett levelet kapott, azaz csak kapott volna, ha a piskii cár egyik kozákja, a műhely kapusa el nem fogja a levelet és át nem adja a címzett helyett a műhelyfőnöknek. Éz fölbontja, látja belőle, hogy a munkásnak olyan a politikai meggyőző ése, amely nem tetszik a műhelyfőnöknek, mire Meskó ur rövid uton „izgatás” címén elbocsájtja a két munkástársunkat.

Amikor Kaloczkay munkástársunk nagy ámulattal megkérdezte, mikor hol izgatott hát, akkor — de csakis akkor — fölmutatta Meskó a joggátalanul elfogott és fölbontott levelet. Atadni még akkor sem adta át a jogos tulajdonosának.

II. A vasuti munkások nagy, nemes

összetartásának meleg hullámverése minden elzárkózás, minden kínai fal dacára elhatott Piskire is. Ott is ébredezni kezdenek testvéreink a mestersegesen előidézett kábultságból és mindnagyobb lesz a száma azoknak, akik szívük egész melegével és lelkük minden erejével azon vannak, hogy csatlakozzanak az országnak szervekedő vasuti munkásságához.

A központi szervező bizottság két tagja leutazott Piskire, hogy a kereskedelmi miniszter ur és az elnökigazgató ur által az előzetes jóváhagyással engedélyezett Vasuti Munkások Országos Szövetségének célját ismertessék piskii testvéreink előtt. A két munkástársunk loyális kötelességének tartotta mindeikeiőti jelenkezni Meskó műhelyfőnök urnál és bejelenteni szándékukat.

Ezt a tiszteletteljes előzékenységet azzal honorálta Meskó ur, hogy durva hangon *megtiltotta* a munkásokkal való érintkezést. Kijelentette a kényur erélyes hangján, hogy e célból semmiféle értekezletet nem tűr és pedig nemcsak a műhely falain belül, hanem még a műhelyen kívül is.

Igenis így: Meskó ur megtiltja a munkásoknak bárhol és bármikor tartandó összejövetelét és értekezletét!

III. Konfliktus támadt a piskii plébános és az odavaló vasuti alkalmazottak között az egyházi adó és a stóla miatt. Az egyházi adót *hivatalból* vonják le és pedig hallatlanul nagy summát, a kereset egy százalékát; a stóla tulajmagasságán is nagy a panasz. Az elégtelenség az egyházgyűlésen nyíltan kifejezésre jutott nem csak a vasuti munkások, hanem a kinevezettek részéről is.

Piski cárja, mint a cárság egyebült is, jó lábon áll a klérussal és pártfogója a papságnak. Az egyházgyűlést követő napon már megjelent a fekete táblákon a következő szövegű irgalmatlan magyarságu rendelet:

Azon nem várt esetből kifolyólag, hogy az itteni némely békétlen munkások között valamelyikük a római katolikus egyház tisztos főpapját újságokban, egyes korcsmahelyiségben meghurcolták, zsarolással vádolták, hűtlen kezeléssel gyanusították, az ilyen tisztoségtelen cselekedetre a többi békés munkás

társaikat is fölzuditották, az ilyen lelketlen munkásokkal szemben a legszigorubb fenytéssel, azaz *elbocsájtással kellene* eljárnom.

Azonban most nem teszem, amennyiben az illetők az egyházgyűlés előtt téves gyanusitást beismerték és bocsánatot kértek.

Jóakaratulag figyelmeztetem az összes munkásokat, hogy az ilyen alaptalan vádaskodásokkal és gyanusításokkal *vagy más mozgalom érdekében gyülekezni megtiltom a műhely területén vagy bárhol vagy kocsmában is.*

Mindazokat, kik ezután békétlenkednek vagy más békés munkástársaikat bujtoztatják, azaz a munkában háborgatják *el lesznek bocsájtva.*

Meskó, műhelyfőnök.

Szó szerint közöltük ezt a rendeletet, amelyből nemcsak az tűnik ki, hogy Meskó ur hadilábon áll a magyar nyelvvel, hanem az is, hogy barátja a muszka szellemnek.

IV. A szervezetünk kiküldte titkárját, hogy győződjék meg a piskii állapotról és iparkodjék békés uton fölvilágosítani Meskó urat, hogy nemcsak hibás, de egyenesen káros dolgot művel a munkások szabadságának az elközbzásával.

Nagynehezen tudott csak a szervezet kiküldöttje hozzá eljutni. Minden magyarázat hiábavaló volt. Meskó ur erélyesen kijelentette, megismételte kétszer-háromszor, hogy ő a munkások minden gyülekezését és értekezletét, bárhol, bármikor, bármilyen ügyben is egyenesen megtiltja. Megtiltja, hogy a munkások a szervezet küldöttjével érintkezzenek, megtilt mindent...

Hogy szavának nagyobb nyomatókat adjon, megfenyegette munkástársunkat, hogy *letartóztatja*. Már mint ő maga, Meskó ur tartóztatja le a központ kiküldöttjét. Szervezetünk titkáranak bizony nagyon erélyes föllépésre volt szüksége, hogy kikergesse Meskó urból ezt a policáj-hajlandóságot.

V. A községben, a műhelyen kívül ingyen osztogatták lapunkat, a *Magyar Vasutast*. A műhely portása a *műhelyfőnök egyenes utasítására* orozva kiragadta az osztogató kezéből a lapokat — 200 példányt — és fölvitte a műhelyfőnöknek. Jogilag ezt *rablásnak* nevezik. A portás ellen a följe-

entés megtörtént lopás miatt. Az a szerencsétlen flótás azzal védekezik, hogy az orozást a főnök parancsára, a munkások érdekében követte el.

Itt tehát Meskó ur egyenesen a büntetőtörvénykönyvvel került összeközösbe.

VI. Gyűlést jelentettek be munkástársaink az illetékes hatóságnál, a dévai főszolgabírósnál, mely azt tudomásul vette. Meskó műhelyfőnök azonban azt a körscmárost, ahol a gyűlést meg kellett volna tartani megfenyegette, hogy nem engedi többet odajárni a munkásokat, mire a körscmáros megvonta a helyiségét és így lehetetlenné tette a gyűlést.

VI. Matiz József munkástársunk a hatóság által engedélyezett gyűlésre a műhelyeken kívül meghívókat osztogatott, amelyeken nem állott egyéb, mint a gyűlés helye, ideje és napirendje.

Meskó ur ezért Matiz testvérünket, aki tizenkét év óta dolgozik kifogástalanul a Máv.-nál, szó nélkül *elbocsájtotta* a munkából.

VII. Másnap a következő ukáz diszlett a fekete táblán:

Farkas Izor, közismert szociálista, a tilalom dacára a műhelyfőnökökhöz tolakodott, mi az ő egyéniségére eléggé jellemző.

Nem ajánlom, hogy az általa hirdetett Vasuti munkás-szövetségbe belépjenek. Nem akarván a munkások egyéni szabadságát korlátozni, de miután a piskii munkásság nagy része benn van a magyar szent korona országai vasutas-szövetségében, melynek nem lehet más célja, mint a munkásszövetségnek, *óva intem a munkásságot, hogy ebbe lépjen.*

Meskó, műhelyfőnök.

Egyelőre ezt a hat legujabb csele-

kedetét Meskó urnak kötjük bokkrétába és odahelyezzük a Máv. igazgatóság asztalára, eszébe juttatván nagy tisztelettel *Ludvigh Gyula* elnökgazgató urnak, hogy nemrég ezeket mondta egy nála járt munkás-küldöttségnek:

A szolgálati főnökségeknek nemcsak hogy *nem szabad megakadályozniok*, sőt ellenkezőleg, *elő kell mozdítaniok* a munkásoknak a helyzetük javítását célzó szervezkedésüket.

Arra is figyelmeztetjük illő tisztelettel az illetékes köröket, hogy egyes emberek rosszasa és korlátoltsága halomra döntheti mindazt a szép eredményt, amit sok jóakarát és igazságérzet eddig elért.

Ugy tudjuk, Piski cárijának a rémuralma már foglalkoztatja az igazgatóságot. Nem kérünk egyebet, mint igazságot, de ezt el is várjuk. Egy kis igazság és egy kis józanság elegendő ahhoz, hogy végét vesse a piskii muszka-világnak.

Piskii munkástestvéreinket pedig nagy szeretettel köszöntjük. Maradjanak higgadtak és nyugodtak: ütött a fegyházrendszer végső órája ott is, a Máv. Szibériájában!

A raktári munkásokhoz!

Nem először szólunk hozzátok, nem is utoljára.

Országszerte megindult a szervezkedés a vasuti munkások között, hogy egy jobb jövőnek a létalapját megteremtsük. Midőn e szervezkedés rohamlépésben halad előre, nem lehetséges, hogy mi raktári munkások, a máv.-nak agyondolgoztatott páriái, e szervezkedés alól kivonjuk magunkat.

Olvassátok e lap minden számában felujuló panaszokat, amelyek a raktári munkásokról szólnak, és ha nem találjátok igaznak, szókimondónak, úgy dobjátok félre, de ha igen, úgy tegyétek meg kötelességeiteket és

csoportosuljatok szervezetünk táborába. Mi minden munkástestvéri szeretettel fogadunk. Mennél többen jöttök, annál hamarabb lesz vége türethetetlen hosszú munkaidőnknek, nyomorúságunknak és szenvedésünknek.

Évek hosszú sora óta a raktári munkások a tudatlanság közönyével türték helyzetüket, jölehet a hosszú munkaidőtől, a fáradságtól és kimerültségtől sokszor alig tudtak haza vánszorogni. A folytonos drágaság inségkorbácsa azonban a raktári munkásokon is mély sebeket ütött és a legtürelemesebb sem tudja viselni már ezt.

A tiszta igazság szemüvegén át nézve nincs állami intézet még talán Kinában sem, ahol a munkások tizenhét—tizennyolc órán át dolgoznak a megélhetésnek száraz éh-béréért.

Az országos statisztikai hivatal több, mint bizonyos, a máv. raktári munkásainak munkas és bérvizonyairól nem mutatna ki statisztikát már csak az ország kulturájának szégyenére sem. Nem mutatna ki már azért sem, mert modern gondolkozásu ember előtt szinte hihetetlen, hogy vannak Magyarországon munkások állami intézménynél, hol az éberség a lelkiismeretre van kötve, hogy pl. mint kisebb állomásokon, ahol kis létszámnál fogva a munka nem kevesebb, sőt több, munkások 24 órai, sőt 36 órai munka után 12 órai pihenőt élveznek. Aki alvajáró embert akar látni, az csak keressen fel a szolgálatában egy raktári- vagy állomási munkást s látni fog.

Hát ilyen a helyzetük a raktári munkásoknak. Éppen tökéletesen megérett arra, hogy valaki foglalkozzon vele.

De ki legyen az a valaki? Nem más, mint maga a raktári munkás. A munkások helyzetén csak maguk a munkások segíthetnek. A máv.-nál behozott takarítási jutalék rendszer, az állomásfőnökökből basákat, a szegény raktári munkásokból pedig rabszolgákat csinált. Nem a munkaidő emberies beosztása, nem az emberanyag kimélése, hanem, hogy az év végével minél nagyobb jutalék jusson, ez a cél az állomásvezető uraknál.

A megtakarítási düh annyira lázong az állomásoknál, hogy vannak állomásfőnök urak, akiknek jutaléka meghaladja a fizetését, míg a munkások három—négy korona

A „Magyar Vasutas“ tárcája.

Amikor engem kineveztek.

(Humoreszk.)

Irtá: Marjay Jenő.

Hát megtörtént. Kineveztek. Rakfelvigyázó vagyok és megkövetelem, hogy tegyék a nevem után: «ur». Ezerszáz korona az évi jövedelemem, no meg lakbér is. Nem elég? Da van is ám neki helye!

Hanem nem erről akarok most beszélni. Rátérek arra, hogy mi történt velem, amikor kineveztek.

Az történt, hogy ugyanis még a «praxi» koromban elég sokat füllentettem, illetve — ígértem. Ha nem tudtam fizetni a szoba-asszonyomnak, ezzel vágtam ki magam: majd ha kineveznek! A vendéglősömtől kezdve a szabóig mind a kinevezésemet várta. De a szívügyeimnek végleges rendezését is a kinevezésemig halasztottam. Így történt aztán az, hogy alig hordtam párszor a kinevezésre készített új egyenruhám, akkora rozettával, mint az öklöm, midőn a szoba-asszonyom egy verőfényes napnak délutánján azzal rohant be hozzám, hogy engem egy ur keres.

— Hm! Egy ur? — kérdeztem megrökönyödve. — Hogy néz ki? Sovány? Kövér? Sánta? Azaz a szabóm, vendéglősöm, vagy valamely hitelezőm közül való-e?

— Nem, olyan vidéki végrehajtónak látszik! — felelt az asszony.

— Vé-égre-ha-hajtó? — hebegtem. De hogy gyorsan tisztába jöttem vele, miszerint én vidéken ingatlannal nem bírok, vidéki hitelezőm pedig nincs, elrendeltem a bebo-csátását.

Az «urak»-hoz illő pozitúrát öltve magamra, fölényes mosolylyal fogadtam őt, ki «Kertes Mátyás vagyok Debrecenből» szavakkal jött be és idegesen foglalt helyet az általam kijelölt széken. Aztán kissé remegő hangon így beszélt:

— Hát kérem, az én leányom itt van Pesten varrodában...

(Ahán varroda, varroda! Valami rémlik már előttem!)

— Tessék rágyújtani, — szoltam egy szivart nyujtva neki.

— Köszönöm! Hát a multkor...

— Biz ez amolyan rövid szivarocska. Nem igen tellik...

— Persze, persze! Hát a multkor ő irt nekem egy levelet. Talán érdekli önt, elhoztam. Tessék!

Hamar átfutottam a levelet, de majd nem elkacagtam magam. Egy «gyaki» koromból való szerelmi vallomásom alapján íródott egy kis varróleányka által, aki megtudta kinevezésemet, szentül hiszi, hogy most már viszem az oltár elé, ezt meg is irta az apjának. Ez a szegény ember pedig mohón kap vő után és vakon hisz.

Egy kis maszlagot az öregnek, gondoltam és ezt feleltem neki:

— Uram! Igaz, hogy én kegyed leányát, Esztikét nagyon szeretem, de oly helyzetben még nem vagyok, hogy őt pap elé vihetném. Erre várni kell.

— Kérem, kérem — rebegte az öreg — várunk, várunk. No persze!

— Legyen ön nyugodt, biztosíthatom rendíthetetlen szerelméről.

Kertes ur a szerető apósok hangján, szemében egy csillogó könnycseppel vett tőlem bucsút. Azt mondta, hogy kimondhatatlanul örül, hogy Esztikéje számára engem jelölt ki a sors.

Hogy én erre mit feleltem (magamban), azt mindjárt megtudjuk, mert alig tette be az öreg maga után az ajtót, ismét a szoba-asszonyom rontott be piros és igen szigorú arccal.

— Ki volt ez az ur? — kérdezte olyan hangon, szerettem volna vissza kiabálni neki, hogy nem vagyok sük... Pszt! tartozok neki!

— Ki volt? Egy ismerősöm. Földim volt, — hadartam.

— Ugy? De ha szabadna tudnom ki az a szóban forgó Eszti?

Mivel vagy 70 forinttal tartozok ennek a tisztas asszonyságnak, így nem vághattam vissza: «mi köze van hozzá!» hanem ehelyett oda sompolyogtam mellé és arcocskáját megsimogatva, hizelegtem a következőkép:

— Ej ej, maga kedves Mariska nagysám, minő huncot. Nem kihallgatott? Hát tudja, olyan kacaghatnám van, hogy no. Ez a balga Eszti azt gondolja, hogy én őt elve-

jutalékot kapnak évenként napi hat—hét órai tul munkaidőért.

Most pedig, hogy minden erőnk megfeszítésével sikerült az öntudatlanok agyába némi felvilágosítást vetni, ne álljunk meg fél uton. Szerezzük be minden adatainkat munkaviszonyainkról, illetményeinkről, gyűjtsük össze és mutassuk be annak a kereskedelmi kormányzatnak, aki hivatva van a mi érdekeinket is képviselni. Nem lehet és nem szabad, hogy az állomási jutaléki rendszer végképp kisajtolja erőnket.

Raktári munkások! Akármelyik állomáson megfordultok, ahol csak egy munkás is van, hintsétek el a szervezkedés magvait, tanításátok meg gondolkozásra.

Nehéz munka lesz, azzal tisztába vagyunk, sok fáradságot és áldozatot kell hoznunk, arra előre készen kell lennünk, de hogy munkánknak lesz eredménye, azt biztosra vehetjük. De akad-e csak egy is, ki ne hozná közületek ezt az áldozatot, ha jobb jövőnk ezt kívánja.

Ezt az áldozatot hozzátok meg, hogy a lap veletek foglalkozva, sorsotokra rá mutatva, azt emlékiratba összegyűjtve, már a közel jövőben kívánalmaitokkal mellékelve illetékes helyen átadhassuk.

E lapszámból küldünk minden raktári munkás címére, ha kértek belőle. Olvassátok fel és hasonlítsátok össze az öntudatlan munkás által eddig olvasott lapokkal. E lap minden sora, minden betűje azt mondja, azt hirdeti, amit ti éreztek, a mi nektek fáj.

E lapból tanulhatjátok meg a szervezkedés előnyeit, amely ma mozgatja a társadalmat, sőt a világot is. Magyarazzátok meg, hogyha azt akarjuk, hogy mi is ember számba tarozzunk, akkor csatlakoznunk kell a kor szelleméhez, amely szellem a szervezkedésben rejlik.

Raktári munkások, a választás sorsa rajtatok mulik! Szabadon választhattok! Választhatok, mit akartok, koplalni, hogy gyermekeitek megmentsétek az éhhaláltól, vagy rongyoskodni akartok-e, hogy családjaitok ruházkodni tudjanak s egészségtelen szűk laktanyákban akartok-e továbbra is heverni?

Kiknek lelkét már átjárta a szervezkedés, a munkástársi szeretet, az nem fogja azt választani, hanem csatlakozik szervezkedés-

sünkhöz, amelynek a közel jövőbe eredményesnek kell lenni.

De nem az a fontos, hogy ma győzünk-e vagy holnap, hanem az, hogy győznünk kell s ebben a meggyőződésben haladjunk bátran előre.

Ebben a meggyőződésben folytassuk a szervezkedés munkáját, hogy keserveink, panaszaink nemsokára a kereskedelmi miniszter asztalán legyenek.

Zászlóbontás Sátoralja-Ujhelyen.

Fényes és lelkes lefolyású volt a vasárnap délután Sátoralja-Ujhelyen megtartott vasuti munkásgyűlés, amelyen szervezetünk zászlót bontott.

Megjelent a gyűlésen az ujhelyi munkásság, a műhelyi, raktári, szertári, pályafentartási munkások egytől-egyig ott voltak. A budapesti központ képviselőjében Kiss Miklós és Garai Ármin munkástársak jelentek meg. A debreceni munkástársak husz tagu küldöttséggel, a temesváriak és az érsekújváriak három-három tagu küldöttséggel képviseltették magukat.

Azonkívül a következő üdvözlő táviratok érkeztek:

Szeretett munkástestvérek! E lélekemelő percben, amidőn szervezetünkhöz csatlakoztok, üdvözlünk benneteket, sok szerencsét és sikert kívánunk.

A K. p. u. műszaki kocsihivatal szervezett munkásai.

Jogos és igazságos jövőtök érdekében való sikra szállásért üdvözlünk benneteket. Veletek érzünk!

Szombathelyi szervezett vasuti munkások.

Csak bátran előre! Üdvözlettel

Nagybecskereki máv. munkások.

«Egyesülésben rejlik az erő!» E jelszó lebegjen előttetek, amikor a szervezkedés lépcsőjének kezdő fokán álltok. Ezen ünnepélyes alkalomból fogadjátok testvéri jobbát a

Pécsi szervezett vasuti munkásoknak.

Hétszáz szolnoki szervezett vasuti munkás

üdvözlő benneteket. Lobogtassátok azt a zászlót, melyet ma kibontotok, a vasuti munkások boldogulására, mi veletek érzünk és tartunk minden küzdelemben.

A szolnoki szervezett vasuti munkások.

Az egybehívók nevében Skultély Ferenc üdvözölte a nagyszámban egybegyűlt testvéreket és a vidéki vendégeket. A gyűlés elnökéül ajánlja Hradil Ágostont, jegyzőnek pedig Zsidai Ferenc munkástársainkat, amit a gyűlés egyhangulag el is fogadott.

Az előadó Kiss Miklós központi kiküldött munkástársunk volt, aki lángoló szavakban és meggyőző érvekkel bizonyította a vasuti munkások helyzetének és törekvéseinek részletes ismertetésével, hogy csak ha az egész vasuti munkásság összetart, lehet a szebb és jobb jövőt békés uton és biztosan elérni.

Kiss munkástársunknak óriási tetszéssel fogadott beszéde után Garai Ármin testvérünk szólalt fel, aki ismert tüzes ékesszólásával buzdította az ujhelyi munkástársakat a szervezethez való csatlakozásra, ami az egybegyűlteknél lelkes helyeslésre talált.

Ezután a vidéki küldöttségek szónokai beszéltek. A debreceni küldöttség nevében Palaics Gyula, az érsekújvári küldöttség nevében Antal Ferenc, a temesváriak képviselőjében pedig Ösztreicher Lipót munkástársaink ismertették a szervezkedés előnyeit és buzdították társaikat az összetartásra.

Zárszavában Kiss Miklós a következő határozati javaslatot terjesztette elő:

A sátoralja-ujhelyi vasuti munkások által 1906 február 18-án tartott nyilvános gyűlés kimondja, hogy

szívvel-lélekkel csatlakoznak a vasuti munkások országos szövetségéhez és

Minden vasuti munkásnak becsületbeli kötelessége a Magyar Vasutasra előfizetni és minden erejéből terjeszteni.

Végül megválasztották a következő bizalmi-férfiakat: Hradil Ágoston elnök, Zsidai Ferenc jegyző, Király Lajos, Skultély Ferenc, Deutschmann László, Schönfeld Sámuel, Krutsai Sándor és Nádassy Gyula.

Ezzel a lelkes lefolyású gyűlés véget ért. Erős a hitünk, hogy Sátoralja-ujhely a vasuti munkásság egyik leghatalmasabb vára lesz.

szem. Hallja? Én, őt!? Szegény leány! Hisz nincs neki egy szoba butora se, (ez hizelgés a szobaasszonyomnak, kinek három van) aztán nem is szép.

Az én szobaasszonyom rám emelte mutató ujját és hamiskás mosolylyal szólt:

— Tihamér, Tihaniér! Engem nem lehet ám becsapni. Én asszony vagyok ám és — özvegy!

Oda ugrottam és kezét megragadva, megcsókoltam és biztosítottam rendíthetetlen szerelmemről, csak azt várom, míg az adósságom ki lesz fizetve!

— Azért mondom! — bugta az asszony és hozzátette: — Igérje meg, hogy ma estére haza jön teázni. No igérje meg, legalább beszélünk a «dologról».

Természetes, hogy megígértem, hanem siettem is aztán hazulról. A friss levegőn kezdtem kijózanodni, mert ugye két szerelmi vallomás egy óra alatt, nagyon sok egy érző kebelnek? Biz az nagyon sok. Bele is izzadtam. Alig jöttem magamhoz, már két ismerős leánykával találtam magam szemközt. Azt se várták, hogy észrevegyem őket, már messziről kiabáltak:

— Áh Ustor «ur»! — ezt a szót azért teszem macskakörmök közé, hogy ezelőtt csak per Ustor voltam nekik. — Minő jól áll a «csillagos» ruha — szólt a másik.

— Mikor jön már minket is meglátogatni, rossz ember? Minek kerüli házunkat? — szólt a másik.

Hát ilyen az élet. Gyaki koromban ezek csak úgy félvállról fogadták köszöntésemet,

most meg tiz kézzel szeretnének fogni. Mindent megígérve, hagytam ott őket s a szomszámomnak, illetve a lelkiismeretemnek szavára hallgatva, a vendéglőshöz nyitottam be.

Az majd hanyatt vágódott, amint észrevettem. Ennyire mégse bizott bennem, hogy őt egy adósa, akit — mellesleg mondom — kineveztek, felkeresse. Szinte a söntésre akart leültetni és gratulált, én pedig egy hatalmas sohaj közt mondtam neki:

— Ne haragudjon, még mindig nem tudok fizetni, mert még csak rozettát adtak, de (ittaz ujjam összemorzoltam) ezt nem adták.

— Na az nem igen nagy baj! Tudok én várni! — mondta ő és elém tett egy hatalmas pohár bort. Mint egy villanyütésre nyílt meg a szoba ajtaja és kilépett rajta a Rózsi, a vendéglős unokahuga. Ő az egyedüli, aki komolyan számíthat. Ő is gratulált és elhalmozott mindenféle becéző szavakkal. Én svungba lévén, ábrándozni kezdtem és rájöttem arra, hogy itt az ideje már a komoly nyilatkozásnak. Elvégre is a nagybácsi 40 forintért kesereg, nem nézhetem hát el, hogy a huga elhervadjon a reménytelenség keserű óráiban. Ujból szerelmet vallottam tehát neki, s titkon intettem a bácsinak is, megsugni neki a szándékom. És megsugtam.

A vendéglős visszasugta:

— Ő is szereti magát. Sokat ábrándozik magáról. S én se bánom, ha maga lenne a sógorom, mert az igazat megvallva, maga nem is olyan rossz párti. Maradjon itt ma estére vacsorára, majd azalatt a többit megbeszélgetjük.

Attól a három pohár bortól, amit megittam, már egészen férjnek képzelve magam, mentem haza, lemondván az esti teát, amit a szobaasszony azzal vett tudomásul, hogy akkor a holnap esti teát fogyasztam el nála és olvassam el azt a levelet, amelyet az előbb hozott a postás.

Anyám levelét már kívülről megismertem, mert szegény örömeiben nagyságosnak címzett, felbontva, elolvastam a sorokat. Irja, hogy mennyire örül kinevezésemnek, tehát vigyázzak ám magamra, mert ilyen szép állást nem igen érdemelnek meg a rossz emberek. Aztán a levél végén ezeket írja: «Emmusa is üdvözlő, nagyon szeretne látni és kész már a staférungra. Nagyon szép, helyes, okos leánynya fejlődött, így el ne feledkezz róla. Tudod, hogy egyszer már megkértem a kezét és ő vár reád okvetlen. Már három kérője volt, de kikoszarazta őket, csak tereád vár. Biz én is nagyon szeretném, ha olyan aranyos menyem volna» . . . stb.

Zsebre vágtam mosolyogva a levelet s szobaasszonyom arcocskáját bizalmasan megcsipkedve, lesétáltam az utcára. A vendéglőshöz átmentem, hogy ne várjon, mert az állomáson leszek, hanem majd . . . Pedig dehogy mentem az állomásra. Egy szép asszonykát pillanték meg és azzal a szándékkal vettem magam utána, hogy őt is megkérem. Miért ne? Hiszen ki vagyok már nevezve!

Hanem ezt a kalandomat a többivel együtt máskor fogom elmesélni.

Jegyzetek a kórházakról.

A budapesti betegsegélyző pénztáraknál uralkodó fix fizetéses orvosi rendszernek egyik legnagyobb hátrányát az képezi, hogy az orvos igen könnyen elhatározza magát a betegnek kórházba való küldésére. Mihelyt a betegnek súlyosabb természetű, vagy hosszabb ideig tartó betegsége van és az orvosra nézve csak egy kicsit is kényelmetlenné válik, ez rögtön a kórházba utasítja őt. Mert az orvosnak az előre megállapított fizetése így is, úgy is kijár, minek erősítse meg hát magát a munkában?

Aki a viszonyokat nem ismeri és a kórházi állapotokról nincs helyesen tájékozva, az azt hiszi, hogy a betegre nézve valóságos szerencse, ha a kórházba juthat. Amde nekem közvetlenül szerzett tapasztalataim alapján egészen más a véleményem. Felfogásom szerint a kórháznak az a célja, hogy a beteg a tudomány mai állásának megfelelően helyesen kezeltesse és odaadó ember szeretettel okszerűen ápoltsa.

Hogy a betegeket nem minden kórházban kezelik helyesen, arról rendkívül érdekes könyvet írt ez előtt másfél évvel egy igen tehetséges, fiatal orvos, akit Lévy Ödön dr.-nak hívnak. Beszél a többi között egy professzorral, akinek «sikertelen műtétei általánosan ismertek, amelyek közül nem egy járt halállal». El is mond két esetet, amelyek igen szomorúan végződtek a tanár ur tudatlansága folytán. Azt kérde a fiatal orvos, hogy: «Miért nem küldik nyugalomba?» Majd, ha idősebb lesz, akkor maga is megtalálja a helyes feleletet. Azért nem, mert nálunk a tanári állásokat az esetek óriási többségében nem tudás, érdem és becsület törekvés szerint, hanem a protekciónak nagysága szerint töltik be. Itt csak az boldogul, aki a két könyökével törtet előre és akinek van valami sógora, komája, vagy egyéb pártfogója. Legyen bár valakinek oly magas a tudománya, mint a Szent-István templomának a tornya, ha előkelő urak nem pártolják, egész életén át megmarad az ismeretlenség homályában, míg azok, akiknek «jó összeköttetések» vannak, előtérbe jutnak, ha mindjárt akkora is a tudatlanságuk, mint a Csimborassó hegye. Pedig sehohsem okozhat a protekció akkora kárt és veszedelmet, mint az orvosi állások betöltésénél. Sok ezer embernek a sorsa, az élete van ezeknek az uraknak a kezébe letéve és mint az adott példákban is látható, a kezükbe adott hatalommal bizony néha visszaélnék. Távol áll tőlem még annak gondolata is, hogy az egész kórházi orvosi személyzetet bántsam, de véleményem szerint kivétel nélkül minden orvosi állásra csak olyant volna szabad kinevezni, aki arra a legrátermettebb.

Sokszor bámulva látom, hogy a vidékről is csak úgy özönlenek a járó betegek a kórházi rendelésre, az ugynevezett ambulanciára. Azt hiszik, hogy itt jobb kezelésben részesülnek, mint otthon. Hát bizony igen gyakran tévedésben vannak. Mert a járó betegeknek való rendelést vagy az orvosok, illetve tanulni bejáró fiatal orvosok végezik, vagy a főorvos urak. Láttam már olyan főorvost, aki úgy végezte a rendelést, hogy le sem vetette a téli kabátját és láttam olyant, aki a beteg ruháján keresztül hallgatta a tüdőnek és a szívnek a hangjait. Van-e olyan teremtett lélek, aki az ilyen vizsgálatnak komoly voltában hinni is tud?

Ha a fiatal orvos urak nézik meg a betegeket, ebben ugyancsak kevés a köszönet, mert hiszen hibát hibára halmoznak, ha nincsenek a kellő ellenőrzés alatt. Ami pedig az al- és segédorvosokat illeti, tagadhatatlan, hogy ezekben meg van a jó szándék, de ezek meg úgy agyon vannak csigázva a vállalkra súlyosodó munka terhétől, hogy szinte képtelenek mindazt, amit tőlük a rendelés tekintetében joggal lehetne várni, lelkiismeretesen elvégezni.

A dunabalszéli kórházaknak hosszuszakállu igazgatója úgy bánik az orvosokkal, mintha

nem is szabad és független emberek, hanem rabszolgák volnának. Sokáig elkeseredetten türték az orvosok ezt a botrányos helyzetet, míg végre ez előtt két évvel feljajdultak és egy memorandumban sérelmeiknek orvoslásáért a fővároshoz folyamodtak. Engem kértek fel a kórházi al- és segédorvosok arra, hogy ismertessem meg helyzetükkel a sajtót. Én az egész sajtót mozgósítottam és az igazgató-főorvos becses bőrét féltvén, úgy megrémült, hogy akkor füt-fát ígért az orvosoknak, akik elhatározták, ha jogaikat nem sikerülne érvényesíteniök, még a kórházi szolgálatból való tömeges kilépésnek fegyveréhez is hozzá fognak nyulni. Amde az orvosok szervezetlensége folytán maradt minden a régiben.

Az orvosok munkaerejének legszörnyűbb kiaknázása az oka annak, hogy mikor a reggeli vizit ideje elérkezik és a beteg szinte epedve várja már az orvost, ennek sokszor még annyi ráérő ideje sincs, hogy minden betegnek az ágya előtt megálljon egy pillanatra, még kevésbé lehetséges az, hogy minden beteghez egy-egy jó szót is szóljon. Pedig csak az tudja megérteni, aki már feküdt a kórházban, hogy milyen végtelen boldogság és megnyugtatás a szenvedő betegre nézve az, ha az orvos legalább szóba áll vele!

Arról is kellene beszélnem, ami akárhányszor is megessik, hogy az orvos rendeltetést az ápoló-személyzet nem tartja meg. Nem érnek rá az ápolók, mert kevesen vannak és fölületesek, meg hanyagok is. Én magam láttam, mikor a betegre a mellette lévő ágyban lakója rakta az orvos által rendelt borogatást, mert a szerencsétlen beteg hiába kérte ezt az ápolónőtől. Ez csak egy példa a sok közül. Igazán szörnyű állapotok és sokszor eltűnődöm azon, hogy Európában van-e Budapest, vagy pedig Ázsiában?

A betegek tele vannak panaszszal és keserőséggel és egyáltalán nem csudálom, hogy a nép legszélesebb rétegeiben oly óriási a bizalmatlanság a kórházak ellen. Ha a kórházak tényleg olyan helyek volnának, amelyeknek belsejében az igazán tisztá ember szeretetnek nemes munkáját művelik, akkor persze a panaszok rögtön elnémulnának, ámde erről beszélni sem lehet, mert mindennek inkább merném mondani a budapesti kórházak legnagyobb részét, mint a viszonyokhoz mért kellemes tartózkodási helynek.

Ha nem is tehetem, hogy a budapesti kórházaknak hibáit és mulasztásait itt részletesen felsoroljam, annyit e lap t. olvasói rövidke cikkemből mégis láthatnak, hogy nem vagyok barátja a munkások kórházba való küldésének. Akinek van barátságos otthona, szerető hitvese, vagy gyermeke, aki megbetegedése esetén ápolja, az semmi esetre se menjen a kórházba, ha még úgy ajánlgatja is neki a pénztári orvos, kivéve természetesen az olyan esetet, mikor valami műtétről van szó, amit otthon nem lehet elvégezni, hanem csak a kórházban. Aki pedig mégis kénytelen vele, hogy kórházban ápoltsa magát, mivel vagy nincs megfelelő lakása, vagy pedig nincs aki ápolja, az minden visszaélést toroljon meg azzal, hogy azonnal juttassa a «Magyar Vasutas»-nak tudomására. Majd mi segítünk a bajon, mert a kórházak igazgatója, ha egyebet nem is, de azt már megtanulták, hogy a szervezett munkást respektálni kell!

Dr. Bród Miksa.

A vasuti munkás sorsa.

Zágrábró! írja tudósítónk: E hónap 16-án a zágrábi máv. műhely III. osztályában alkalmazott munkások tanui voltak egy olyan megrázóan tragikus szerencsétlenségnek, amelynek áldozata egy, a fiatalságtól duzzadó emberélet.

Már pár nappal ezelőtt egy gépszerelő csoport előkészületeket tett egy állvány felállításával, hogy a transzmisszió valami javítást eszközölhessen.

Ebben a csoportban dolgozott szerencsétlenül járt munkástársunk, *Kohn Vilmos*, aki már pár nappal előbb egyik munkatársának kijelentette, hogy nagyon fél attól a munkától, amely rá van bízva, mert az életébe fog kerülni. Délelőtt 10 óra után történt a borzasztó szerencsétlenség, mert abban az időben kellett azt a munkát végezni, amikor a gépek működésben voltak.

Ahogy a deszkákat az állvány csinálásához emelték, *megfogta a kötél Kohn ruháját és örült sebességgel a transzmisszióhoz köttötte, úgy hogy talán 300-400-szor fordult vele körül, míg a gépeket meg tudták állítani*, mert a gépház körülbelül 200 méterrel van a szerencsétlenség helyétől. Ahogy magával ragadta a forgásban lévő transzmisszió, *darábokra törte a szerencsétlen munkástársunk* fejét, kezeit és testét, úgy hogy az egész műhely tele lett husdarabokkal, vérral és agyvelővel. Amikor a gépeket megállították, lábánál fogva megkötött lefelé, de fej nélkül lógott a szerencsétlen áldozat a transzmisszió. Oly borzasztó látvány volt, hogy a vele dolgozó munkások közt egyesek elájultak.

Eddig nem tudjuk, hogy kinek a parancsára végezték azt a veszedelmes munkát, de az egyes zágrábi sovínista lapok már megkezdték a mosakodást, állítván, hogy ha jobban vigyázott volna, nem történt volna meg a baj. Csodáljuk, hogy még azt nem írják, hogy mivel egy nappal előbb 15-ike volt, fizetés napja, hogy részeg volt, mert ilyen fogások már ismeretesek előttünk. Ez az állításuk azonban nem állhatna meg, mert a szerencsétlenül járt munkástársunkat mindenki tisztességes, józan embernek ismerte, akit az egész máv. munkássága igaz testvéri szeretettel szeretett és most a véres eseménytől lelke mélyéig megrázva, mint igazi testvérét gyászolja.

Mikor elterjedt a borzalmas hír a műhelyben, az összes munkások összeszaladtak, a gépek egész nap álltak (nem lett-e volna jobb, ha megállítják, mielőtt a baj történt!) a kavardás teljes lett. Az elhunyt tetemét elszállították az irgalmasok kórházába és értesítették az elhunyt hozzátartozóit, akik másnap éjjel megérkeztek Kőszegről, ahova az elhalt munkástársunkat az anyja kívánságára elszállították.

Vasárnap délután 1 órakor indult el a menet a kórházból, amelyen részt vett mintegy 3000 ember. A zágrábi szervezett vasuti munkások, amelyeknek érdekében az elhunyt két év előtt az első sorban küzdött, méltón fejezték ki szolidaritásukat. Megjelentek a temetésen egy nagy koszorúval, élő virágokból, vörös szalaggal, melynek egyik felén horvát, másik felén pedig magyar szövegű következő felirat volt: — A szervezett vasuti munkások — társuknak!

Fiumei munkástársaink, értesülvén a borzalmas esetről, kiküldték a temetésre *Penka Emil* és *Horvatin János* munkástársakat.

Vinkovci és mitrovicai munkástársaink éppen aznap tartották első szervező-gyűléstüket, amelyekről táviratilag fejezték ki részvételüket. A táviratot a Hrvatski Zeljeznicar szerkesztőségbe küldték, ahonnan átadták a gyászoló testvéreknek, akik meghatottan köszönték meg ezt a páratlan szolidaritást és a testvéri együttérzés jeleit.

A menet élén a koszorút vivő három munkástársunk, *Frankovic, Czernyár és Matulay* nagy feltűnést keltettek, az uraknak kivált a koszorú vörös szallagja szurt sze-

Értesítjük előfizetőinket, hogy szerkesztőségünkben (VII., Csömöri-ut 28. sz., I. emelet, ajtószám 4.) minden csütörtökön este 7-8 óráig

ingyen jogi tanácsot

kaphat minden előfizetője a MAGYAR VASUTAS-nak.

Vidéki előfizetők levélben fordulhatnak jogi tanácsér lapunk szerkesztőségéhez. A Magyar Vasutas jogtanácsosa **KADOSA MARCELL** dr. (0-utca 48., II. emelet).

met. Megérkezvén a menet az állomásra, a koporsót bevitték a készen álló kocsiba, ahol elsőnek *Bukseg* munkástársunk, a Hrv. Zeljezničar szerkesztője bucsuztatta el gyönyörű beszéddel az elhunytat; a műhely részéről felszólt *Tkalcsevics* munkástársunk, aki felhívta a jelenlevők figyelmét, hogy együttes erővel küzdjünk, hogy eltemethessük azt a rendszert, amely most fiatal 24 éves munkástársunkat eltemette.

Ezek után a Máv. műhelyi dalárda rázendített egy gyász-dalra, utánuk meg a zágrábi szervezett munkások „Jednakost» dalárda horvát dalt énekelt. Rátették azonban a koporsóra a koszorukat, szám szerint négyet és ezek után a gyászmenet széteszolt. A temetésen az összes zágrábi szervezett szakmák képviselve voltak, kifejezve szolidaritásukat a szervezett vasutasok és az elhunyt munkástársunk iránt, akit egész zágráb munkássága őszintén gyászol.

Az orosz vasuti sztrájk keletkezése és lefolyása.

A múlt év nagy eseményeihez, mely bennünket ugyan nem közvetlenül, hanem közvetve érint, a most lefolyt oroszországi forradalmi mozgalom között a legkiemelkedőbb a *vasuti sztrájk* volt.

Alig hogy az olasz kartársaink nagy küzdelmüket sikerrel befejezték, — amit csakis összetartásuknak köszönhetnek — közvetlenül azután a németalföldi, magyar és az ausztrálai vasuti sztrájk mozgalom sikerei következtek.

Az orosz kartársaink mozgalma már 1901. évben vette kezdetét, akkor ébredtek ugyanis tudtára annak, hogy azon állapotok, melyek között nehéz szolgálatukat végzik, tűrhetetlenek. Hosszu munkaidő, rossz fizetés és még rosszabb bánásmód, annyira elkeserítette őket, hogy 1902. és 1903. években a délnyugoti vasut nagy műhelyeiben a munkát beszüntették. A forgalmi személyzet csak igen csekély számban csatlakozott ehhez a mozgalomhoz. A kormányhatalom mindjárt kezdetben erélyesen lépett fel ellenük és ez által véres összeütközésre került a sor, legfőképp Rostovban és Odesszában. A kozákok vérebekként garázdálkodtak. A nagyobb városokban ugyan türtőztették vérszomjukat, de a kisebb városokban, ahol korlátlan hatalommal bírtak, a legborzasztóbb módon viselkedtek. Megbecstelenítettek asszonyokat és lányokat, kis gyermekeket lándzsáikra felszúrtak és lelőttek mindenkit, aki puszkájuk közelébe került. A sok borzalmasságok visszaadása helyszüke miatt lehetetlen.

Gyilkolás és tömlőc azonban nem törte meg a munkástársaink ellentállását. Majdnem összes követeléseiket megadták. Egyes kérdésekre, megvizsgálásra ígéretet tettek. A küzdő vasutasok teljes győzelmet arattak, de milyen áron. Sokan társaik között megölte és még többen Szibéria jégmezőire cipelve.

Lassan-lassan a többi vasutvonalak alkalmazottai is tudtára ébredtek rossz helyzetüknek.

1904. végén és 1905. év elején az orosz-japán háboru alatti kiűrt ezeken a vasutakon is a mozgalom, de ezen mozgalomban hiányzott az összetartás és lassanként elmult, mert a közlekedésügyi minisztérium megígérte a hivatalnokok és munkások panaszaiknak megvizsgálását és rendezését, de mint majdnem mindenhol, itt is megfeledeztek a dolgról, amint a mozgalom megszűnt. Némely vonalon a mozgalom vezetőinek állásába került a dolog, legfőképp a délnyugoti vonalon. Ezáltal azonban, nem hogy csendet teremtettek volna, hanem a hangulat mindinkább elkeseredettebb lett, úgy hogy a minisztérium mégis kénytelen volt engedni.

A minisztérium a múlt év október 2-án Szentpétervárra összehívott egy kongresszust a nyugdíjpénztár alapszabályai megvitatására. A minisztérium azonban követelte, hogy neki

a kongresszus vezetését engedjék át, és csak azt akarta megengedni, hogy a küldöttek tanácskozzanak, de dönteni csak neki van joga. Ezen követelését fenyegetésekkel támogatta.

Azonban a küldöttek a fenyegetéstől nem ijedtek meg, hanem kijelentették, hogy választóik megbizásához hiven a követelésekhez minden tekintetben ragaszkodnak és ha a minisztérium nem enged, sztrájkolni fognak.

A következő négy vonal: Privialjanskaja, Polosskaja, Kursk—Charkov—Sewastopolskaja és Rjasanskaja alkalmazottai azzal küldték megbizottjaikat a kongresszusra, hogy készek a legelső sürgőnyi felszólításra a munkát abbahagyni.

A küldöttek meghatalmazásainak megvizsgálása, a különféle bizottságok és elnök megválasztása után, hozzáfogtak a nyugdíjpénztár alapszabályainak megváltoztatásához. Miután azonban már öt napon át vitatkoztak a küldöttek, beleálták, hogyha a nyugdíj szabályzatokat akármily módon változtatják is meg, az a hivatalnokok és munkások helyzetén nem segít semmit sem.

A küldöttek megbizóik *egyhangu követeléseire támaszkodva*, kitágították hatáskörüket oly értelemben, hogy politikai és egyéb jogokat is követeltek. Mikor ez a vasutasok tömegének tudomására jutott, a küldöttek minden oldalról üdvözlő táviratokat kaptak, amelyek legnagyobb részben a következőket tartalmazták: «Kérjetez emberi és polgári jogokat.»

Az első vasutak hivatalnokai és munkásai azt sürgönyözték: «Ne higgyetek ígéreteknak «fentről». Most már hangosan hangsúlyozzátok ezt és támogassa ezen ügyeket mindenki, aki dolgozni akar és aki a jogtalanság nehéz helyzetével nincs megelégedve.»

A kongresszus hatodik gyűlése *Archangeljskis* előadásának, az állami biztosítás ügyének volt szentelve. Miután a német állami biztosítás részleteit ismertette, az előadó azon végeredményhez jutott, hogy a már munkaképtelenek és öregek jövője nincs eléggé biztosítva. Az előadó véleménye szerint az államnak kell ezekről gondoskodni és a nyugdíj összege nem lehet kisebb, mint az utolsó fizetés volt. Egy két milliárdos költségvetésnél, kell hogy az államnak maradjon 60—90 milliónyi összeg a munkaképtelenek és öregek részére. Az előadó azzal végezte az előadását: «A mai minisztérium nagyon gyenge, az állami biztosítást keresztülvinni, nem bírja, és éppen ezért csak igazi népképviselőt kérünk és ezt az általános közvetlen és titkos választói jog alapján.»

Ezen előadás nagy vitákat idézett elő, a Jekaterinskaja-vasut képviselője Zissovski a kongresszusnak lefestette, hogy képzelik a *munkások* az állami biztosítást, de ennek a biztosításnak a munkások munkanélküliségére is ki kell, hogy terjedjen. Lissovski azzal végezte a beszédét, hogy csak az állami biztosítás jele a demokratikus gondolkodásnak, de az csak demokratikus államban lehetséges. Amíg tehát alkotmányos népképviselőtünk nem lesz, addig nem számíthatunk arra, hogy az állami biztosítás keresztülvihető.

A Kursk—Charkow—Sewastopolja vasut küldöttje Goworow, az előadó nézetéhez csatlakozik, de azt mondja, hogy a kongresszus kérje vissza a kormánytól azt a sok milliót, melyet a vasutasok már eddig is befizettek a nyugdíjra, mely pénzt egy választott bizottságnak kell átadni és az mint elentállási alap lesz kezelve. Nézete szerint csak a vasuti proletárok összetartása és sztrájk által lehet a követeléseket elérni.

Végül azt hozza fel, hogy a kongresszus tiltakozzon a katonaság és a rendőrség által védtelen polgárokön elkövetett gyilkolások ellen, valamint a haditörvényszékek által hozott ítéletei ellen és a *halálbüntetések eltörlése mellett* foglaljon állást.

A kongresszus az Oroszországban szokásos módon végződött. A küldötteket, akik legra-

dik'isabban hangoztatták véleményüket, egyszerűen fogságba vitték.

A kongresszus alatt kiűtött a könyvnyomdászok sztrájkja, mely majdnem egész Oroszországra kiterjedt. A moszkvai gőcpont vasuti egyesületei érintkezésbe léptek a nyomdászokkal azon célból, hogy október 12 én általános sztrájkot proklamáljanak, mert nem vártak a kormánytól a legcsekélyebb engedményt sem, már elég sokat vezették őket az orruknál fogva, úgy hogy még a kormány által egybehívott kongresszustól sem vártak már eredményt.

Mivel azonban a nyomdatulajdonosok a sürgős munkáikat Pétervárra és más városokba küldték, elhatározták a nyomdászok, hogy kedvezőlenebb feltételek mellett is újból munkába állanak.

A vasutasok egyesületei erre elhatározták, hogy a sztrájkot kedvezőbb pillanatban fogják megkezdeni. Ekkor elterjedt a hír, hogy a vasuti kongresszus küldötteit fogságba hurcolták, erre elhatározták, hogy Moszkvában kihirdetik a vasuti sztrájkot. A moszkvai vasutasokhoz azonnal csatlakoztak a péterváriak, úgy hogy az összes e két város közti vonalakat forgalmon kívül kellett helyezni. A forgalom beszüntetés oly teljes volt, hogy Chilkow herceg a vasuti miniszter október 24 én este nem talált senkit, aki kész lett volna a mozdonyt, vagy a vonatot vezetni. Erre a miniszter elhatározta, hogy sajátkezűleg fogja a vonatot vezetni, össze is állították részére egy rövid vonatot és elindult, de néhány sztrájkoló rálőtt a vonatra és kényszerítették Chilkowot a visszatérésre. Csak éjszaka 12 óra után sikerült a miniszternek Pétervárra elutazni.

A pétervári sztrájkoló egy gyűlésén egy katonatiszt is felszólt és beszéd közben hangoztatta, hogy a tiszték már nem akarják az önkényt, hanem a népet akarják szolgálni, a tiszték kérik továbbá a szétválasztást: a csendőrök és rendőröktől. Beszédét folytatva, a hadsereget három részre osztja. Egy része az, amely parancsszóra a népre löni fog; másik része az, mely vonakodik löni és végül a harmadik része a hadseregnek az lesz, mely azokra fog löni, akik a népre lövetni akarnak. A tiszt után egy közkatona beszélt, mely azt hangoztatta, hogy az önkény elárulta a hazát, most tehát katonakötelesség a hazáért az önkény ellen küzdeni. A sztrájk első következménye az volt, hogy a kormány az elfogott küldötteket, egy néhány kivétellel, szabadonbocsátotta. A fogságban maradt küldöttek között volt a Visztula-vasut küldöttje Maracevitz is.

Ennek a vonalnak, úgy mint a többi Warschau ba összefutó vonalak összes alkalmazottai erre szintén csatlakoztak a sztrájkhoz. A kormány ezen eljárása annyira fellázította az egész ország vasutasait, hogy a munkát mindenütt abbahagyták.

A Moszkvába összeszaladó vonatok alkalmazottjai a következő követeléseket állították fel:

1. A bérek és fizetések emelése.
2. A nyolcórás munkaidő behozatala, vagy a munkaidő olyképeni szabályozása, hogy a munkaidő hetenkint csak 48 óra legyen.
3. Közös választott bíróságok vitás kérdések eldöntésére, valamint alkalmazások, át-helyezések és elbocsátásoknál.
4. A fennálló nyugdíjpénztárak megszüntetése, a befizetett összegek visszafizetése mellett és az állami biztosítás a vasuti igazgatóságok terhére.
5. A betegsegély szabályozása.
6. Elegendő iskolák, könyvtárak és olvasó csarnokok felállítása a vasuti hivatalnokok és munkások, valamint családjaik részére.
7. A gyülekezési jog és szólásszabadság megadása, valamint a személy- és otthon sérthetlensége.
8. Küldöttség behívás a hivatalnokok és munkások részéről, új szolgálati és munkaszabályzat kidolgozására.
9. Népképviselő egybehívása, az általános,

titkos és közvetlen választói jog alapján, törvényhozói hatalommal.

10. Igéret, hogy a sztrájk, vagy mozgalom végett senki büntetve nem lesz.

11. Általános bünbocsánat politikai és hitbéli vétségekért.

Az összes orosz vasuti vonalak alkalmazottjai, úgymint a hivatalnokok és munkások csatlakoztak ezen követelésekhez.

Az orosz-japán háború befejezése, illetve a békekötés által ismeretessé lett gróf Witte, miután miniszter lett, azon felszólítást intézte a vasutasokhoz, hogy a forgalmat azonnal vegyék át és megígérte, hogy összes követeléseik meg lesznek adva. A vasutasok csak lassan engedtek ennek a felszólításnak, ami érthető is, mert tudjuk, hogy a kormány az ígéreteket nem igen szokta megtartani, ami máshol is történni szokott.

De amit elértek, vagy amit még elérni fognak, csakis az erős összetartásuknak köszönhetik. Itt is kitűnik tehát, hogy összetartás az egyedüli eszköz, melylyel ellenségeinket legyőzhetjük és ha követjük orosz munkástársaink erős összetartásának példáját, végre mi is diadalmaskodni fogunk.

LEVELEZÉS.

Budapest, K. p. u. (A napidijas fűtők helyzete). A világ kifordulhat a sarkából, a Potemkin hajó legénysége újból fellázadhat, a budapesti háziurak a lakbérből engedhetnek, de a napidijas fűtők helyzete nem változik. Amint megállapították napidijukat valamikor harminc esztendővel, úgy van az ma is változatlanul. Ha a szolgálati és a megélhetési viszonyok ugyanazok volnának, mint régen, akkor talán a mi türelmünk fonala se szakadt volna el.

De a viszonyok változásával a mi helyzetünk is megváltozott, úgy a megélhetési, mint a bánásmód tekintetében. Ezt mind jól tudhatnák feljebbvalóink, akiknek van alkalmuk meggyőződni, a diétával fizetett utjokban, hogy a fűtő munkája nemcsak a legnehezebb, de legegészségtelenebb is.

A munkaidőnk oly hosszúra terjed, hogy egész életünk nem más, mint szakadatlan szolgálat, hogy egészen ki ne dőlünk, egy pár órai pihenővel. Ha a forgalom emelkedik, akkor a mi szolgálatunk is nagyobb, nem tekintik a szükséges pihenő időt, hanem tisztán, hogy a forgalom a rendes létszámú személyzettel minél gyorsabban lebonyolítottassék. Van a K. p. u.-on fűtő, ki például 10 év óta lakik egy házban, de nem tudja ki lakik szomszédjába. Az idegölő és fárasztó munka annyira kimeríti, hogy a pihenésen kívül még a legközvetlenebbül érintő dolog se érinti. Nem ismer családi életet, nem ismer szórakozást, hanem örökös rabja annak a vasóriásnak, amelybe az ő munkája önt életet.

Emellett egyes mozdonyvezetők részéről ki vannak téve a feltétlen parancsolgatásuknak, amire hallgatniok kell, mert legkisebb panasz esetén, a fűtőházi főnök ur kihallgatás nélkül küldi a koronás szerelmes levelet. Így lehetséges az, hogy egy szegény fűtőnek annyi az igazságtalan büntetése, hogy egy Königrätzet látó generális-mellnek nincs annyi kitüntetése.

Pedig a mozdonyvezető urak meggondolhatnák, hogy ők is harcoltak a tisztességes bánásmódért, akkor talán mi is emberek vagyunk és ugyanezt követelhetjük.

Fűtő munkástársaimat pedig arra kérem, hogy tömörüljenek, mert se a mozdonyvezetők szövetsége, se a felebvalóink bölcs belátása, hanem a mi erős szervezkedésünk fogja megteremteni a mi jobb helyzetünket, amelyben nem leszünk a gép és az állam örökös rabszolgái, hanem emberek, kik az életnek, — ha kicsiny is — örömeiből is jut részünk.

Istvánfelki főműhely. Nem hagyhatjuk szó nélkül azt a középkorba való eljárást, amit Bóbis József művezető ur véghez visz. Nem tudjuk, hogy ennek az urnak helyén van-e az esze, de mi azt hisszük, hogy nincs és azért nevezték el őt április urnak. A munkárákat csipkedí, úgy hogy az ő fenhatósága alatt 30—40 százalékkal kevesebbet keresnek a munkások, mint máshol. E mellett a műveltséget úgy látszik valamely szegény állat igazgatásánál szerezte, mert míg ezelőtt talán azokat csapkodta, most meg folytonosan munkásait akarja pofozni. A múlt héten egy horvát ajku műhelygázkornokot pofozott fel, máskor pedig egy munkással szemben akart így eljárni, mert beteg-bárcát kért. Ily dolgok után kérjük április urat, hogy nem akar-e már egyszer május lenni.

Fiume. (Pályamunkások sorsa). Fiuméből vettük a következő panaszos levelet: A pályafentartásnál Fiume és Buccari közt dolgozó előmunkásnak, aki már 16 éve büntetlenül a Máv. szolgálatában van, megparancsolta a pályafelügyelő, Bielovics, hogy menjen el hajtánnyal Fiuméba, holmi cikkeket bevásárolni. Az előmunkás, Margetics Péter megmondta erre, hogy ő Fiuméba nem érkezhet be, mert utközben eléri a vonat, de ő be fog menni, ha a vonat megérkezett. Amikor a vonat megérkezett, fogta magát, hogy utnak indul, de erre a pályafelügyelő megparancsolta, hogy ha nem teljesítette parancsát amikor küldte, most elmehet egy hónapig sétálni, hogy tanulja meg máskor feljebbvalójának a parancsát azonnal teljesíteni. Az illető munkástársunk, akinek nagy családja van, most a legnagyobb nyomoruságnak néz elébe, mert már egy hete kenyér és munka nélkül van.

Azt hisszük, elegendő lesz, ha ezt a tényt az üzletvezetőségnek tudomására adjuk, hogy ezt az égbekiáltó igazságtalanságot, amely egy egész családot ártatlanul kiszolgáltat az éhhalálnak, haladéktalanul orvosolja.

Ó-Buda—Császárfürdő. Az esztergomi osztálymérnökségnek akarunk valamit megszűni. Ez a titok az, hogy van-e tudomása arról, hogy pályamunkásai kimerülten dolgoznak a vonalrészén. Azért nevezzük ezt titoknak, mert nem akarjuk, hogy egy esetleges balesetnél a felelősség sulya az ő személyére háritodjon.

Az olyan munkarend mellett, ahol a munkásoknak már reggel 3 órakor kell, hogy felkeljenek, a munkahelyhez való kiérés végett, ott pihenésről legkevésbé lehet szó.

Reméljük, hogy az osztálymérnök ur nem hagyja a lelkiismeretén, hogy pályamunkásai oly állapotban végezzék a kötelességüket, amely még balesetre is vezethet.

Károlyváros. (Turtsányi-virágok). A pályafentartási munkásokról van szó ebben a panaszban, amely hozzánk érkezett. Hogy hogyan fizeti a Máv. a pályafentartási munkásokat, arról számtalanszor irtunk e lap hasábjain, de hogy vannak olyan helyek is, ahol úgy fizetnék és úgy bánának a munkásokkal, mint a fent nevezett mérnökségnél, még eddig nem hiszem, hogy találkoztak lapunk olvasói. Itt előfordul sokszor, hogy reggel 5 órakor kezdik meg a munkát és este 8—12 óráig dolgoznak, amely munkáért kapnak naponta egy egész koronát (!) amelyikből azonban sokszor 2—10 krajcár büntetést is levonnak.

Amikor a Turtsányi-vigécek beutazták ezt a tájat, olyan munkásokat, akik nem akartak belépni, hazaküldte a mindenható pályafelügyelő 2—3 heti sétálásra, mindaddig, míg el nem hozták a koronákat és be nem léptek abba az alamizna-szövetségbe. De most, amióta a vasuti munkások elkezdtek ott is szervezkedni, ott hagyták a faképnél, a felügyelő ur legnagyobb erőlködése dacára, nem tud többé egy tagot se fogni, aki felülne a fenyegetésnek.

Figyelmeztetjük a pályafelügyelőt, legjobban tenné, ha megváltoztatná az eddigi

magaviseletét, mert a szervezett vasuti munkások találnak utat-módot, hogy ilyen uraknak a körmére koppantsanak.

Nagyvárad. (Fűtőház). Nagyváradon sem különb a fűtőházi munkások helyzete, mint bármely más fűtőháznál, de annyiban különbözik mégis a többi fűtőházi munkásoktól, hogy mi nekünk nehéz munkánk után nemcsak nyomoruságot, de rabszolgáéhoz hasonló bánásmódot kell elszenvednünk. Emellett a fűtőházban a legprimitívebb egészségügyi berendezések hiányoznak. Fűtőházunkban, ahol a szénpor és fojtó füst tönkre teszi, a vízvezetékbe inni nem lehet, hanem állat módra földre kell feküdni és így kell szomjunkat csillapítani.

A fizetésünk oly csekély, hogy még az ipari munkásoknak fizetése sem haladja meg a 2 korona 20 fillért, amely összeget a legszegényebb kisiparos is tud fizetni, nem a dús gazdag államvasut.

Nem különb a helyzet a kocsitisztító munkásoknak, kik reggel 4 órától este 5 óráig végzik el azt az óriási munkát, amelyet a Nagyváradról kiinduló sok személyvonat ad. Azonban ez nem elég, de még este 5 órától 7 óráig, már teljesen kimerülve, a fűtőházban kell végeznünk a szén-lerakás nehéz munkáját.

Még ilyen viszonyok mellett is türehető volna nehéz helyzetünk, ha a fűtőházi főnök minden legcsekélyebb hibáért, ami nem is csoda, ha kimerültségünkben megtörténik, sok esetben még napidijunkat is meghaladó büntetésben ne részesítene.

Mit törődik azonban ő a mi megélhetésünkkel, ha mi nem törődünk vele. Azonban nálunk is már megmozdult a jég, és a jégtörők működnek. Fog még a műhelyfőnök ur is engedni az ő basáskodásából. Nagyvárad munkástestvéreink szervezkedése lesz a műhelyfőnök ur basáskodásának a vége. Mi pedig haladunk előre a megkezdett uton, nem félve sem a műhelyfőnök ur hatalmától, sem pedig a közönyösök tudatlanságától.

Szolnok. (Pályamunkások helyzete). A pályamunkások helyzeténél lehet legjobban rá mutatni, hogy az államvasutaknál csak egy érdek van és ez az, hogy az állampénztárba minél nagyobb összeg legyen beszállítva. Évről-évre emelkedik ez az összeg, amely az alkalmazottak munkájának és nyomoruságának eredménye.

Ezen alkalmazottak közé nem sorozhatók a mi atyai felebvalóink, akik az év minden szakában egyenlő módon zsebelik be az uri módhoz szükséges fizetésüket.

Nem úgy van azonban a szegény pályamunkásoknál, akiknek télen többet kell nyomorogni, mint nyáron. Hogy mért redukálják a megélhetésre még nyáron is kevés fizetést, arról a feljebbvalóink kiküldetése és személyi pótlékai tudnának beszélni.

A szolnoki pályamunkások fizetése nyáron 2 koronától 2.40 koronáig terjed, de ezen összeg csak hat hónapig tart, az őszi és téli hónapokban azonban 1.80 koronára apad le. Télen, mikor a szegény embernek megélhetési költségei megkétszereződnek, akkor apasztják le úgy is szegényes fizetésünket. Ebből meggyőződhetünk mi pályamunkások, ha mi nem törődünk a sorsunkkal, akkor feljebbvalóink jóakaratát hiába lessük. Ez a törődés pedig az erős szervezkedésben nyilvánuljon meg, amely egyforma embereket fog belőlünk csinálni az év minden szakában,

Hatvan. (Saruállítók helyzete). A hatvani saruállító munkások már régi időktől fogva némán türik elmesélhetetlen helyzetüket. Amióta azonban a szervezkedés nálunk is a felvilágosítás munkáját végezte, sokan vagyunk, akik már szeretnénk szabadulni e rabszolgaságból.

Rabszolgaság ez azért, mert a mi szabály van a mi helyzetünk nehezítésére, azt még a szabályon felül is betartják, azonban a

mi érdekeinket csak félig is védenénk, azt meg lenyomják.

Hatvanban, ahol a tartaléknak annyi a munkája, hogy a saruállítóknak egy percnyi nyugodalmuk sincs, nem az előírt két vágányt kezelik, hanem hármat. Huszonnégy óráig teljes egyhuzamban két darab tiz-tiz kilós saruval kell szaladgálni, hogy a szédületes sebességgel rohanó kocsikat elfogjuk. Azonban ha netán nem elég gyorsan rakják le a sarut és egy-egy kocsi nagyobb ütődik, minek folytán egy ütődő letörik, akkor a büntetési akta hiánytalanul megérkezik.

Huszonnégy óra után azt sem tudja, hogy ha haza megy, egyen-e vagy aludjon-e. Még hozzá dacára, hogy minden munkára alkalmaszák, mint például kocsitoló, váltóőr stb., a szűkre szabott fizetésen kívül nem részesül semmiféle kedvezményben.

Most, midőn a szervezkedés munkája felkarolja minden szolgálati ág érdekét, a saruállítók szomorú helyzetét is kell, hogy felkaroljuk és az összetartásuk által jobb helyzetet teremtsünk számukra.

Szolnok. (Raktári munkások helyzete) Szolnok a Máv.-nak legnagyobb átmeneti állomása, tehát az áruforgalomnak itt van a legnagyobb tranzitó állomása is. Hét irányból fut be itt a vonat, hét kezelővonat hozza naponként az áruk tömémentelen mennyiségét, amelynek naponkénti kezelése az itteni raktármunkások feladatát és munkáját képezi. Ezen óriási munkának elvégzéséhez, amelyhez hozzájárul nem kis mértékben a helyi feladás is, oly csekély a létszám, hogy a munkásoknak minden emberi erőt meghaladva kell dolgozniuk, hogy az áruforgalomban fennakadás ne történjen.

Ez a óriási és nem emberi erőhöz mért munka lebonyolítása is csak úgy lehetséges, hogy az 1 órás ebéddőt leszámítva 17—18 órás munkaidőt dolgoznak és éjjel 12 és 1 óra között mennek csak haza, hogy fáradtságukat némileg kipihenjék, hogy reggel 7 órakor ismét a változatlan robotot folytassák. Ilyen munkaviszonyok mellett nem lehet csudálkozni, ha a munkások a munka folytatásához nem rendelkeznek elegendő testi erővel, de a megélhetés minimumáért dolgozniuk kell és így aztán idővel megnyomorodva és testben-lélkben megtörve kell más foglalkozás után nézni.

Mert nem csak a hosszú munkaidő, hanem a raktár és a tranzitó helyiségek is olyanok, hogy hosszabb munkaidő után a legerősebb idegek is összetörve kerülnek onnan ki.

Még ilyen állapotok mellett is az elégedetlenség átka nem ütné fel magát köztünk, ha keresetünk megfelelné a száraz megélhetési viszonyoknak.

Szinte hihetetlen, hogy lehetséges legyen egy intézetnél, amely a milliókat garmadával szállítja az állampénztárba, hogy ily munkaviszonyok mellett 70—80 krajcár legyen a napidíj. Aki a szolnoki piacnak drágaságát ismeri, az jól tudja, hogy egy család szolnoki raktári munkásnak nem hogy az erőt tápláló husra, de még burgonyára sem telik.

E rabszolgaságot és nélkülözést megunva, a raktári munkások egy csekély bérjavításért fordultak Ruszics állomásfőnökhöz, előadva, hogy az akord kiszámításánál — amelyet a mi hajszolásunkra találtak ki — alig kapunk egész évre 3 koronát, ami, ha nem szomorú, nevéseges volna.

Dolgozunk olyan nehezen és szakadatlanul, hát ha kapunk év végével egy kis malacra való és kapunk 3 koronát, ami az állomásfőnök urnak napi szivarszükséglete.

Azt hisszük, hogy már elérkezett annak az ideje, hogy a mi türelmünknek is vége szakadjon.

Megpróbáltuk az állomásfőnök urnál, ki nyilván annál az elvnel fogva, hogy ő a zsiromdista uri szövetség elnöke, ugyan jóakarattal fogadott, de ugyanazon jóakarattal fogva nem is tett semmit.

E jóakarattól megtanulhatjuk, hogy helyzetünkön csak magunk segíthetünk. A szervezkedés erejét fejleszszük tovább és mint együttérző és egyet akaró munkások, ki fogunk magunknak vivni olyan munkafeltételeket, amely nem szakít el az év minden napján, a nap minden szakában családunktól és gyermekeinktől és amely kimerítő munkánk után nekünk is olyan bért fog biztosítani, amely némileg kell, hogy testileg el nem nyomorodva hagyjuk itt a Máv. e rabszolgatelepét.

Szolnoki raktármunkások.

Érsekujvár. Az érsekujvári mozdonyvezető kar f. hó 26-án zártkörű táncvigalmat rendez.

Azonban egy roppant nagy hibát követett el a mozdonyvezető kar akkor, amidőn a mulatság rendezését Réti (Roller) és Polgár (Peczina) urakra bízta, akik a műhely munkásságát megsértették. Még pedig becsületbeli sérelmet követtek el akkor, amidőn azt mondták, hogy a műhely és fűtőház munkásai közül csak a *tisztességesek* kapnak meghívót. Értsük meg t. munkástársak jól, csak tisztességes emberek kapnak meghívót. Mi műhelyi, vagy fűtőházi munkások nem, mert nagyon messze vagyunk a tisztességtől — Réti szerint. 130 emberből 14 ismertetett el tisztességesnek. Mi, szervezett munkások határozottan tiltakozunk az ellen, hogy bármelyik munkástársunk tisztességét önök mérlegetljék. Mi köztünk nincsenek gazemberek.

Felhívás

az összes munkástársakhoz!

Kérjük testvéreinket, hogy minden körben terjesszék a szövetség eszméjét.

Ernyedetlenül foly'assák a tagok gyűjtését. Ha gyűjtőiv szükséges, forduljanak hozzánk. A kitöltött gyűjtő-íveket halodéktalanul küldjék be a központnak.

Ne feledkezzenek meg a szövetség-alapról és toborozzanak szünetlenül előfizetőket a MAGYAR VASUTAS részére.

Értesítjük munkástársainkat, hogy a központi szervező bizottság rövid idő múlva ötvenezer példányban kis füzetet ad ki, amely a vasuti munkások szövetségének célját és hasznát ismerteti népies modorban és meggyőző érvekkel.

Ezt a füzetet a vidéki csoportoknak megküldjük, hogy mindenütt az egész országban terjesszék az igazság és az összetartás eszméjét.

Dolgozunk az eddigi szorgalommal és összetartással, akkor rövidesen egy táborban lesz egész Magyarország vasuti munkássága és igazaink győzelme biztosítva lesz.

Üdvözlettel

a központi szervező-bizottság.

A Szövetség-alap javára

a lefolyt héten is szép összeg gyűlt egybe, a melyet a következőkben nyugtázunk:

Debreceni ühely adakozása: Dudás Bertalan 2, Palaics Gyula 2 K, Szaleczki Ede, Mokán János, Grossmann Albert, Fábrián Márton, Seres Antal, Csanka Sándor, Cséplő

József, Berinstet István, Kovács Sándor, Kovács József, Tóth Ferenc, Bereznai József, Dzsibek Antal, Szilágyi József, Paseka Valentin, Javelák Gyula, Sipos László, Pányoki Lajos, Srebelávszki Lajos, Mózer József és Száder Sándor 1—1 korona, Dzsibek Jeremiás 1-30, Regéczi Sándor 2 K, Grosszman Izsák 20, Kurcz Lajos 40, Daacsics Imre 20, Jankovics Lajos 20, Pauler Antal 50, Burger Adolf 20, Pázsár József 80, Reznicek Győző 60, Krakuska Károly 60, Sándor György 40, Mészáros István 50, Fehértói János 40, Garda Benjámín 60. Zsigmondovics Sándor 60, Lacz Pál 20, Homoja Ferenc 40, Omejsz Béla 60, Török Zoltán 40, Molnár Lajos 20, Lakatos Gábor 80, Szűcs Sandor 40, Reiner Aladár 60, Nagyházi János 40, Matura Ferenc 60, Vekerdi Lajos 40, Kovács András 40, Hakker Gyula 40, Lakatos József 30, Sallai József 60 f. Összesen 41-70 K.

Debreceni kereskedők: Lefkóvics Jakab 1 K, Keizer Salamon 40 f.

A multkor beküldött névjegyzékből tévedés folytán kimaradtak névsora: Stavniczki Károly 1 K, Manus István 50, Kaszás István 40, Kolozsi János 40, Tobiás Ferenc 30 f, összesen 3-40 K. Debreceni összeg 45-70 K.

Rákosi kirendeltség gyűjtése: Schmidl Antal Hoffman István, Gyuriák Vince, Blazsenák János, Dutkai János, Taskovits József, Nagy József, Rada Ferenc, Nagy Márton, Barys István, Lichtmaneger Károly, Juhász István, Weisz Illés, Böhm József, Truppi György, Wachter Mátyás, Fischer Béla 1—1 K, Tarcsafalvi Ferenc 60, Csuthy Vendel 60, Csikics János 60, Magyar András 50, Szöcs István 40 f, összesen 19-10 K.

Brassói máv. munkások gyűjtése: Viola Albert 2 k, Décsi Mihály, Réday Lajos, Nagy Károly, Mihály József, Dávid Zsigmond 1—1 korona, Szabó Lajos 40 f, Sebestyén Lajos 1 k, Dölling Ede 2 k, Császár János 50 f, Kappel Károly 40 f, Uzel Ferenc 1 k, Németh József 40 f, Székely Gyula 1, Kóthi Lajos 1, Barabás Géza 1 k, Kondor Béla 50 f, Barabás József 1 k, Illés József 60 f, Ráll Károly 50, Simon József 50, Orbán Samu 50, Negus János 50, Wokurka Frigyes 50 f, Fülöp Antal 1 k, Balogh Mihály 60, Kartács Pál 60, Király Samu 60, Mezei Mór 50, Veres Lőrinc 50, Páskovics Károly 60, Proy József 60, Halász Antal 60, Fülep Antal 80 fillér, összesen 25 kor. 70 f.

Északi főműhely, V. osztály, kárpitások. Trnavsvky János gyűjtése: Trnavszky János 6 korona, Kökler József és neje 2 k, Rumer István, Koleszár János, Cserhalmi Béla, Goldstein Béla, Anda István, Trnavszky Jánosné 1—1 k. Szommer Károly, Nazár Mihály, Blum József, Csopey György 60—60 f, Gáspár Ignác, Bendl István, Nyemetz Károly, Zacsinka Ede 50—50 f, Füzese Gyula, Ember Mihály, Kozen József, Szlacznek Ferenc, Fröhlich Ignác, Farkas Károly, Patay Károly 40—40 f, Bendly Alajos, Csepra János, Kovács Gyula, Filkor János, Orosz Vilmos 30—30 f, Zaruba Ferenc 20, Frencl Ignác 20, Vajda Adolf 40, Szkubanszky József 20, Wogel József 20, Berger Jakab 20, Eman Alajos 20, Arest Sándor 20, Fiser Nándor 20, Mazák József 20 f, Kovács Leó, Pausch Jakab, Mladinek István, Stern Dániel 10—10 fillér, Puler Ferenc 40 f, összesen 25 k 70 f.

Temesvár. Csutár gyűjtőivén: Glavosin Miklós 60, Jancser József 80, Reschl Ede 20, Novák József 20, Kohn Márton 20, Kirschner Miklós 20, Zorcák János 40, Krivián Károly 40, Bender Adolf 40, Ratka Antal 40, Bogár János 20, Cserhádi Ferenc 40, Hertelendi István 20, Sztancsika József 20, Ziegler Rozsián 20, Juszt János 60 fillér, Karacsor György 1 k, Sántha Ferenc 20 f, Jochinu Ádám 1, Lencsipiski Ferenc 4 kor, Tarcsy János 30 f, Lörincy Rezső 1, Lörincz Károly, Gimpl Miklós, Hunyady J., Wurtz Simon, Kincs Jakab 1—1 k, Urai József 30 f, Hoch Sándor 1, Biró Ferenc 1 k, Bró

zsák Emil 40, Szilágyi Ádám 20, ifj. Glau András 40 f, Mayer János 1, Sundhausen József 1, Winkhammer József 1 k, Johrán Mihály 40, Scheibling Mihály 40, Stock Alajos 20, Farkas Károly 50, Olvashatatlan 40, Billott Frigyes 20, Bischer Antal 40 f, Schweitzer János 1, Gott Jakab 1 k, János Frigyes, Weizelberger, Roks Mátyás, Rónai György, Gábori Antal, Sziklai János 40—40 f, Ritter Árpád 30 f, összesen 33 korona.

Nyugoti pályaudvar, kocstiszítók gyűjtése: ifj. Bartosek János 160 k, Ország János, Balázs József, Ihring Pál, Laza János, Liskai István, Tancza Béla, Bitter István, Drégelyi Márton, Kajári Sándor 1—1 korona, Bartosek János 40, Pereth János 20, Dulai István 30, Szabó Péter 30, Francz Vince 80, Gulyás József 60, Bende István 40, Román Mátyás 60, Fülöp Imre 30, Szöllős Ferenc 60, Szeder Illés 40, Hölye István 40, Werner Konrád 50, Földesi Jakab 60, Noszkai Sándor 60, Zakróczy István 30, Leindler Péter 40, Ispaiics Benedek 30, Liskai Lónác 60 Kovács Mór 20, Tóth Lajos 20, Vecseri Imre 40, Erdei János 40, Kenedics István 60, Béki István 30, Balog József 20, Takács Lajos 20, Tóth Imre 30, Fülöp József 30, Galai István 60, Guttai Károly 40, Frankl Jenő 40, Homolka Károly 30, Seres Mihály 20, Kramer Gyula 20, Kisfaludi Gyula 80, Mód József 40, Kónya Lajos 30, Lizácska András 40, Vörös Sándor 60, Sütő István 40, Jankech Mihály 60, Farkas Ferenc 80, Mészáros József 30, Firtmeiszter János 40, Csánki István 20, Koltai József 30, Tóth Vendel 20, Domsics Kálmán 20, Kiss András 40, Srankó István 40, Konya János 40, Wili-man Miklós 80, Wödics Mihály 40, Modli József 40, Heinczelman Ferenc 20, Róka Károly 40, Németh Ferenc 20, Péter József 60, Sönnvizner Samu 60, Özv. Horváth Miklós 50, Molnár Lujza 60, Özv. Safarek Józsefné 40, Özv. Bauer Ágostonné 50, Özv. Dinyés Gergelyné 60, Özv. Danis Jánosné 40, Özv. Gulyás Józsefné 60, Zamborszki Tamásné 40, Takács János 30, Petró Mihály 40, Csörgics József 60, Vámosi István 40, Horváth József 60, Pásztor István 30, Nagy Ferenc 20, Matisz Samu 40, Leéb János 20 fillér, összesen 41 k 80 f.

Pozsony máv. munkások adománya: Izsó János 1, Pintér Géza 1, Szimák János 1 k, Máár Mihály 30 f, Belko Ferenc 1 k, Orbán János 40 f, Bán Kristóf 40 f, Kovács János 1, Miklósi Imre 2, Forsner Vince 1, Nyárik Mihály 1, Tóth Károly 1, Zöldidő Vilmos 1, Huszárik Mihály 1, Kellner Pál 2, Gelsner Rezső 1, Hazafi Endre 1, Horváth István 1 korona, Vagner Pál 40, Ugróczy János 50, Farkas Ádám 40, Markó Angyelo 40, Kosa Jakab 40, Nagy János 40, Jerány Imre 20, Vermes Sándor 50, Bokesz N. 20, Poltikovics J. 20, Kassi N. 20, Kopácsik János 20, Uchorka Sándor 20, összesen 22 k 30 f.

Egyes adakozások: Bögyös János 80 f, Kucsera Mihály 1 k 20 f, Varga István 1 k, Potács Emil 60 f, Veidinger József 1, Gyöngyösi János 1 k, Bulicsek Ferenc vendéglős Rózsa és Ösz-u. sarok 5 korona, Frankovics Mihály 2 korona, M. J. Piski 20 f, Berger Márkus 1 k, Gáspár István 1 korona 60 f, összesen 1550 korona.

Ujabb adományok összege --- 228 34 K
hozzáadva az eddig gyűjtött --- 2465 41 K
Végösszeg --- --- 2693 75 K

Szervezeti ügyek.

Értesítés.

A felelős szerkesztővel értekezni lehet a szerkesztőség helyiségében minden hétfőn és csütörtökön este 6 és 8 óra között.

Gyűlés Aradon.

Aradi munkástársaink

nyilvános gyűlése

e hó 25-én vasárnap d. u. 4 órakor lesz a Gróf Leiningen Károly-utca 12. szám alatt levő Pika-féle vendéglőben.

Figyelem, németajku vasutasok!

A szervező-bizottság a németajku vasuti alkalmazottak sürgetésére felhatározta, hogy *németnyelvű vasutas-lapot is ad ki*, mihelyt elég olvasó jelentkezik.

Felhívjuk tehát összes testvéreinket, ahol a német vasutaslap elfogyna, irják meg sürgősen, körülbelül hány német lap kelne el náluk?

Figyelem, Zágrábiak!

A Magyar Vasutas zágrábi titkársága a Hrvatski Zeljeznicar szerkesztőségében van. Hivatalos óra minden este 6—8-ig, vasárnap és ünnepnapon 9—1-ig, mely idő alatt felvilágosítást lehet nyerni a vasutas-mozgalmat illető minden ügyben. A titkárságban a szervező vasutasoknak nagyszámu magyar, horvát, német és olasz lap áll rendelkezésére.

INNEN-ONNAN.

+ A vasutas sorsa. Temesvárról jelentik: Csütörtökön este halálos szerencsétlenség történt Temesvár közelében. Az este Temesvárra érkező nagyszentmiklósi vonat elé Kovács Imre második számu vasuti őr kidugta a zárt vonalat jelző táblát, amelyet elfelejtett bevenni. Mikor a vonat alig pár lépésnyire volt, akkor rohant a vágány közepébe a leszurt tábláért. A mozdony azonban a tábla rudját ráncigáló vasuti őrt elgázolta. Kovács azonnal meghalt.

+ Öt hétig utazó halott. Berlinből jelentik: Az 1105-ös számu vasuti kocsit öt héten keresztül hordozott magával egy halott utast. A vonatot, amelyhez ez a kocsi hozzá volt csatolva, tegnapelőtt délután 2 óra 35 perckor a berlini pályaudvarra érkezett. Utközben hiába fáradoztak az utasok, hogy a félreesőhely ajtaját kinyissák. Berlinbe érkezve, a vonatvezető a sürgetésre kinyitatta az ajtót s ekkor kiderült a rejtély, hogy mivel volt elzárva az ajtó. Egy öngyilkos, mielőtt véget vetett volna életének, elrejtette a zárat. A holttest félig ülő helyzetben volt s már egész mumia-szerűnek látszott. A zsebében talált levelekből megállapították, hogy az öngyilkos Volland Adolf 45 éves lipcsei lakos.

+ Vasutasok sorsa. Az a rendszer, amely ellen lapunk hasábjain hétről-hétre harcolunk, úgy látszik, soha sem fog megszűnni. Az emberélet a nyugoti pályaudvaron olyan olcsó, hogy már számos baleset sem indította arra a máv. igazgatóságát, hogy intézkedése által munkástársaink életét biztosítsa. Hogy ha mozdony van a vágányon, a munkások csak a falhoz szoritották. Munkástársunk egy pár pillanatnyi szenvedés után meghalt.

E baleset után kérdezzük az igazgatóságot, akiknek jól kipárnázott ajtaik vannak az irodahelyiségben kötelesek-e munkástársaink oly be- és kijárat használni, ahol minden percben ott hagyhatják életüket.

Ha a máv. milliomos költségvetésében van egy százezer forintos tétel a szalon-kocsik jó karban tartására, akkor lehetne szoritani egy pár száz forintot is egy oly kapu építésére, ahol a munkások élete biztosítva van.

Kíváncsiak vagyunk, ki fog a hátramaradott nyolc gyermekéről gondoskodni. Nyolc gyermek kenyerkeresőjének elvesztése talán gondolkozásra fogja kényszeríteni az igazgatóságot. Figyelemmel és emlénkbe fogjuk tartani.

Szerkesztői üzenetek.

Több közlemény ebből a számból kiszorult.

Buszi pályafelügyelő, Arad. Figyelmeztetjük, hogy panasz érkezett arra nézve, hogy ön a munkásait a szervezkedésben gátolja. Hogy ha ön hivatalos címzésben meg is kapta az «ur» címzést, ne képzelje magát olyan nagy urnak, akinek ez tehetőségében, de még kevésbbé jogában áll.

Kolozsvár. A gyűlést be kell jelenteni a rendőrségnél. 3 aláírás szükséges; napirend, a gyűlés ideje és helye szintén bejelentendő, megjelölendő. A központtal lehetőleg 5—6 nappal előbb kell tudatni a gyűlést.

Kiadóhivatali üzenet.

Vakkal György, Debrecen. Előfizetése március 3-án jár le. **Abelovszki Rezső** vonatl. tudassa címét a kiadóhivatallal.

Felelős szerkesztő: **Farkas Izor.**

Laptulajdonos: **A magyar vasutas-szervezet.**

Braucz Döme könyvnyomdája Budapest, VII., Amazon-u. 9-8

C S E R E.

Mely kerékesztergályos volna hajlandó a pécsi mőhelybe cserélni. Ajánlatok Hegedüs István kerékesztergályos Pécs, máv. mőhely intézendők.

Pozsony rendező mőhelyből egy mázoló cserélni óhajt szolnoki mőhelybe. Ajánlatok e lap kiadóhivatalához küldendők.

R.-Ligeten

egy teljes ház 2 szoba konyha és mellék-helyiségek 100 □öl kerttel évi 280 K-ért május 1-ére bérbeadandó.

HAZAFISÁG ÉS NEMZETKÖZISÉG

Irta: **Garami Ernő.**

Ára: 4 fillér.

Alkotmányt Magyarországnak!

Minő az igazi népképviselő?

Irta: **Bresztóczy Ernő.** — Ára: 6 fillér.

Kaphatók:

a „MAGYAR VASUTAS” kiadóhivatalában,

BUDAPEST, VII., Csömöri-út 28.